

Beteugel de politie die steeds

Willem Jebbink is advocaat bij Jebbink Soeteman advocaten in Amsterdam.

Burgerlijke vrijheid

Te vaak houdt de politie vreedzame demonstranten aan. Hoog tijd voor de invoering van een arrestatieverbod voor vermeende uitingsdelicten en voor vreedzame demonstraties.

Door de strafrechtelijke vervolging van mijn cliënt Abulkasim al-Jaberi wegens belediging van de koning en koningin is veel discussie ontstaan over de archaische strafbaarstelling van majesteitsschennis. En inderdaad: we

moeten ons afvragen of zo'n strafbepaling nog wel past in onze tijd, ook al omdat ons wetboek van strafrecht een 'gewoon' beledigingsartikel bevat.

Echter: het belangrijkste probleem in de zaak van de heer Al-Jaberi is de burgerlijke vrijheid. De heer Al-Jaberi demonstreerde met goedkeuring van de burgemeester maar werd door de politie in de cel gezet. De politie oordeelde naar eigen bevinden dat hij aan majesteitsschennis deed. Aan de paar uren vrijheidsbeneming van een van onze medeburgers kan de kwaliteit van onze rechtsstaat – waar die de demonstratievrijheid betreft – worden afgelezen. Het oordeel is dat die van zeer schamel niveau is.

Wat de heer Al-Jaberi overkwam, viel tijdens de kroning van Willem-Alexander ten deel aan de demonstrante Joanna. Zij mocht met toestemming van de burgemeester demonsteren op de Dam tegen het Koningshuis. Toen zij dat vervolgens vreedzaam deed, greep de politie eveneens in. De politie negeert hier

Om het in demonstrantentaal te zeggen: 'fuck de repressie'

dus het besluit van de enige autoriteit die het bij de demonstratievrijheid voor het zeggen heeft: de burgemeester. Dat is rechtsstatelijk zorgelijk, omdat dat ten koste van de persoonlijke vrijheid van burgers gaat. Het is ook onbezonnen. Politieambtenaren ken-

demonstranten arresteert

nen de wet op dit punt klaarblijkelijk onvoldoende om die fatsoenlijk uit te voeren.

Maar het lijkt dat de politie een heel andere agenda heeft. Namelijk die van 'opgeruimd staat netjes'. Die krachten binnen de politie zijn zo sterk dat daarmee de demonstratievrijheid opzij wordt gezet. Wie immers op het moment dat hij demonstrerend zijn mening wil laten horen wordt gearresteerd, is feitelijk monddood gemaakt. Ook als achteraf blijkt dat de arrestatie juridisch onjuist was. Omdat de politie lak heeft aan de burgemeester, kan zij dus doen wat haar uitkomt en zo bijvoorbeeld zorgen voor een 'schone' Dam als de internationale pers de kroning in beeld brengt.

Iets soortgelijks gebeurde vorig jaar ook bij de intocht van Sinterklaas in Gouda.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vindt dat de autoriteiten tolerant moeten zijn als het gaat om vreedzame demonstraties. Ook als de demonstranten niet precies aan alle formele wettelijke eisen voldoen. De

grondslag van die rechtspraak is een van de fundamenteën onder onze vrije democratische samenleving: zo veel mogelijk moeten burgers in staat worden gesteld werkelijk hun stem te laten horen, zeker als zij dat vreedzaam doen.

Precies dat is wat tientallen demonstranten in Gouda deden: vreedzaam demonstreren, tegen Zwarte Piet. Toen de politie vervolgens ingreep, ontstond vanzelf het beeld van 'verstoring van een kinderfeestje'. Het resultaat was wederom het vastzetten van medeburgers die hun stem wilden laten horen. Wie uren later werd vrijgelaten, moest op de tv van zijn premier horen dat die zich ongeïnformeerd achter het kinderfeestje-sentiment schaarde. 'Ons aller' premier zette daarmee in één klap de mensen met een andere mening, waaronder veel mensen van kleur, apart.

Inmiddels krijgt de Zwarte Piet-discussie door de ophef over de vervolging van de heer Al-Jaberi weer veel internationale aandacht. Het liberale Nederland zet het strafrecht in tegen

demonstranten die vreedzaam hun mening uiting over het belachelijk maken van mensen van kleur, zo luidt de toon. Een boemerangeffect op het 'opgeruimd staat netjes'-gedrag van onze politie en een beroerde pers voor de vrijheid van meningsuiting in Nederland.

Ons land is maar weinig gewend aan werkelijk 'harde' publieke debatten die mainstream worden gevoerd. De cultuur van consensus regeert. In talkshows treden niet personen met een zeer ongemakkelijk geformuleerde mening op, maar 'opiniemakers', die de consensus bepalen van wat het grote publiek mag vinden. Andersdenkenden, die wat meer provocerend hun mening verkondigen, doen maar 'moeilijk' en lopen de kans bij demonstraties te worden vastgezet.

Om de politie te beteugelen, zou het goed zijn een arrestatieverbod in te voeren voor vermeende uitingsdelicten en voor vreedzame demonstraties. Om het in demonstrantentaal te zeggen: fuck de repressie.